

PenSam Bank A/S

Risikorapport 2023

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	2
Formål og erklæringer.....	3
1. Risikoprofil	3
2. Risikostyring.....	3
2.1. Risikostyringspolitik	3
2.2. Risikostyringsfunktionen og andre relevante funktioner.....	4
2.3. Rapportering.....	5
2.4. Ledelsessystem.....	5
3. Kapitalstyring og solvensbehov	7
3.1. Kapitalgrundlag	8
3.2. Risikovægtede eksponeringer	8
3.3. Solvensbehov og det tilstrækkelige kapitalgrundlag	9
3.4. Solvensdækning.....	13
3.5. Gearing.....	14
4. Kreditrisiko	14
4.1. Kreditpolitik.....	14
4.2. Styring af kreditrisici	14
4.3. Sikkerheder	15
4.4. Modpartsrisiko	15
4.5. Eksponeringer med kreditrisiko	15
4.6. Nedskrivninger på udlån.....	16
5. Markedsrisiko.....	18
5.1. Markedsrisikopolitik	18
5.2. Styring af markedsrisici	18
5.3. Markedsrisiko i handelsbeholdningen	18
5.4. Markedsrisiko uden for handelsbeholdningen.....	19
6. Operationelle risici	19
6.1. Politik for operationelle risici.....	19
6.2. Styring af operationelle risici	19
7. Likviditetsrisiko.....	19
7.1. Politik for likviditetsrisiko.....	19
7.2. Styring af likviditetsrisiko	19
8. Anvendelsesområde	20

Formål og erklæringer

Formålet med denne rapport er at redegøre for PenSam Bank's risiko- og kapitalstyring. Rapporten er udarbejdet i overensstemmelse med oplysningskravene i Bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov og giver en beskrivelse af de væsentligste risici, som banken er eksponeret overfor.

I henhold til Bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov, skal PenSam Bank offentliggøre de i bekendtgørelsens bilag 2 anførte oplysningskrav minimum halvårligt. Det vurderes løbende, om der er behov for at offentliggøre oplysningerne hyppigere. Rapporteringen offentliggøres samtidig med årsrapporten og halvårsrapporten. I forbindelse med halvårsrapporten er det dog kun en del af den fulde risikoreport, der offentliggøres.

Rapporten opfylder sammen med årsrapporten bankens forpligtelser i henhold til oplysningskravene under søjle III i CRR-forordningen.

PenSam Bank's bestyrelse og direktion har den 28. februar 2024 godkendt risikoreporten for 2023.

Det er bestyrelsens vurdering, at bankens risikostyring er betryggende og giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringssystemer er betryggende i forhold til bankens profil og strategi.

Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at nedenstående beskrivelse af bankens overordnede risikoprofil i tilknytning til bankens forretningsmodel, strategi samt nøgletal, giver et retvisende og dækkende billede af bankens risikostyring.

1. Risikoprofil

PenSam Bank er et 100% ejet datterselskab af PenSam Pension forsikringsaktieselskab og er dermed en del af PenSam Holding koncernen. Koncernstrukturen er beskrevet i bankens årsrapport, som udgives samtidig med nærværende risikoreport. En overordnet beskrivelse af bankens kunder og dens produkter findes ligeledes i årsrapporten.

PenSam Bank er en privatkundebank, der udbyder enkle og gennemskuelige bankprodukter og -services. Den primære kundegruppe er FOA faggrupper, deres familier og husstandsmedlemmer.

Produkterne omfatter lån og kreditter til finansiering af andels- og ejerboliger (herunder realkreditbelåning via Totalkredit) samt bil og forbrug. Desuden yder banken indirekte garantier til kunder gennem udstedelse af bil- og boligkøbsbeviser. På opsparingsiden tilbydes en række indlånsprodukter til frie midler i form af almindeligt indlån, opsparingskonti og forskellige former for pensionsopsparing.

PenSam Bank ønsker en effektiv og ansvarlig drift af selskabet, hvilket medfører, at alle væsentlige risici skal håndteres i henhold til bestyrelsens ønskede risikoniveau og med passende afstand til gældende lovkrav.

2. Risikostyring

2.1. Risikostyringspolitik

Bestyrelsen har vedtaget en Politik for risikostyring. I denne politik defineres de væsentligste risikokategorier for PenSam Bank samt rammerne for disse. Politik for risikostyring fastlægger desuden ansvarsområder, formål, processer og rapporteringsprocedurer for risikostyringen i banken.

De væsentligste risikokategorier er følgende:

- Kreditrisiko: Risikoen for, at banken lider tab som følge af, at en udlånskunde eller anden modpart misligholder sine forpligtelser overfor banken.

- Markedsrisiko: Risikoen for tab som følge af kurs- eller prisændringer.
- Likviditetsrisiko: Risikoen for, at banken på kort eller langt sigt ikke har tilstrækkelig likviditet til at dække sine forpligtelser.
- Operationel risiko: Risiko for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde procedurer, menneskelige eller systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder inkl. retslige risici.

Der er vedtaget et sæt bevillingsrammer for investeringsaktiverne samt kreditgivningen. Bestyrelsen har givet direktionen en ramme, inden for hvilken den kan disponere. Rammen er videredelegeret til relevante medarbejdere, som kan disponere inden for denne. Større engagementer skal behandles af bestyrelsen.

Retningslinjerne fra bestyrelse til direktion er videredelegeret til medarbejderne i form af forretningsgange på de væsentligste forretningsområder samt bevillingsbeføjelser. Der er i den forbindelse også udarbejdet forretningsgange omhandlende hvidvask og terrorfinansiering.

2.2. Risikostyringsfunktionen og andre relevante funktioner

PenSam Bank har outsourcet en del af administrationen til den koncernforbundne virksomhed PenSam A/S. Bankens risikostyring samt regnskabsmæssige opgaver håndteres således af forretningsområde Finans, mens bankens formueforvaltning varetages af forretningsområde Investering. Chefen for Risikostyringsafdelingen er udpeget som risikoansvarlig for PenSam Bank.

Den risikoansvarlige i PenSam Bank har overordnet ansvar for at sikre en effektiv risikostyring i forhold til de risiko-behæftede aktivitetsområder samt at sikre et effektivt internt kontrolmiljø. Den risikoansvarlige har ansvaret for opgaverne i risikostyringsfunktionen, som omfatter at:

- Tilrettelægge og vedligeholde risikostyringsprocessen.
- Vurdere, om der er sammenhæng mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og reelle risici.
- Indsamle, vurdere og rapportere utilsigtede hændelser.
- Udarbejde solvensopgørelser.
- Vurdere principper for opgørelse af risici og anvendte modeller.

Der er endvidere udpeget en complianceansvarlig, som er ansvarlig for opgaverne i compliancefunktionen. Opgaverne i compliancefunktionen omfatter i henhold til ledelsesbekendtgørelsens § 17, at:

- Overvåge, kontrollere og vurdere om selskabets metoder, procedurer og eventuelle afhjælpnings foranstaltninger er effektive til at opdage og mindske risikoen for manglende overholdelse af gældende lovgivning, markedsstandarder eller interne regelsæt (compliance-risici).
- Rådgive og bistå ledelsen og de personer, der har ansvaret for de enkelte complianceområder med at sikre, at lovgivning, markedsstandarder og interne regelsæt overholdes.

Alle væsentlige risikoområder, samt den finansielle risikorapportering, rapportering omhandlende hvidvask og terrorfinansiering, hændelser og kontroller, behandles løbende af direktionen for PenSam Bank samt bankens risikoansvarlige.

Den daglige rådgivnings- og kreditgivningsfunktion er forankret i bankens egen organisation. Chefen for Kreditkontoret refererer til både Finansdirektøren og Forretningsdirektøren i banken, som begge refererer direkte til direktionen.

Der er etableret interne kontroller, som skal sikre, at alle væsentlige aktiviteter på kreditområdet overholdes, herunder bevillingsgrundlaget, kvaliteten af bevillingsprocessen, efterlevelse af kreditpolitikken og forretningsgang for kreditgivning. Kontrollerne udføres løbende af Kreditkontoret. Da PenSam Bank er en forholdsvis lille organisation er der etableret kompenserende kontroller som udføres af Risikostyringsafdelingen. Risikostyringsafdelingen overvåger løbende bankens kreditrisikostyring og rapporterer herom til bestyrelse og direktion.

2.3. Rapportering

Bestyrelsen modtager og godkender rapportering på alle væsentlige risikoområder i banken med en frekvens som angivet i tabel 1 nedenfor. I den kvartalsvise rapportering indgår bl.a. rapportering på overholdelse af samtlige af de af bestyrelsen fastlagte risikorammer.

Tabel 1. Rapportering på bestyrelsesniveau.

Område	Frekvens
Kreditrisici	Kvartalsvis
Finansiell risikorapport (solvens, kapital, og likviditet)	Kvartalsvis
ICAAP	Årlig
ILAAP	Årlig
Genopretningsplan	Årlig

Der udarbejdes ligeledes månedlig risiko- og performancerapportering, som tilgår ledende medarbejdere samt direktionen. Al ovenstående rapportering varetages af Risikostyringsafdelingen.

2.4 Ledelsessystem

Bestyrelsens antal af direktions- og bestyrelsesposter

PenSam Banks bestyrelsesmedlemmer besidder udover ledelsesposten i PenSam Bank et antal øvrige ledelseshverv: Bestyrelsesmedlemmer	Andre ledelseshverv
Mona Striib (formand)	Forbundsformand i FOA Medlem af hovedstyrelsen i FOA Formand for Forhandlingsfællesskabet Medlem af forhandlingsudvalget i Forhandlingsfællesskabet Medlem af politisk ledelse i FOA - Fag og Arbejde Medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisations hovedbestyrelse Medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisations forretningsudvalg Bestyrelsesformand i PenSam Holding A/S Bestyrelsesnæstformand i PenSam Pension forsikringsaktieselskab Bestyrelsesformand i PenSam Forsikring A/S (indtil 31.10.2023)
Helene Mikkelsen (næstformand)	Medlem af hovedbestyrelsen i FOA Medlem af politiske ledelse i FOA Medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisations hovedbestyrelse Medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisation Udvalget for Vækst, Velfærd og Beskæftigelse Medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisation Udvalget For Uddannelse og Kompetenceudvikling Medlem af Fagbevægelsens Hovedorganisation Udvalget For Forpligtende Fællesskab for Organisering Bestyrelsesmedlem i A/S Knudemosen Bestyrelsesmedlem i Forbrugsforeningen af 1886 Bestyrelsesmedlem i Carl Scharnbergs Uofficielle Fond

	Bestyrelsesmedlem i PenSam Holding A/S Bestyrelsesnæstformand i PenSam Forsikring A/S (indtil 31.10.2023)
Inge Beicher	Bestyrelsesmedlem i PenSam Pension forsikringsaktieselskab Bestyrelsesmedlem i PenSam Forsikring A/S (indtil 31.10.2023)
Ole Bjarrum	Direktør i Konsulentvirksomheden Ole Bjarrum Bestyrelsesmedlem i PenSam Forsikring A/S (indtil 31.10.2023)
Pernille Thorslund	Adm. direktør i Yellowmind Bestyrelsesmedlem i ADAPT Group A/S Bestyrelsesmedlem i PenSam Forsikring A/S (indtil 31.10.2023) Bestyrelsesmedlem i SCANDINAVIAN EXECUTIVE INSTITUTE Bestyrelsesmedlem i E-sport Danmark

Ansættelsespolitik for bestyrelsesmedlemmer og deres faktiske viden, faglige kompetence og ekspertise

PenSam Bank følger de kompetencekrav til bestyrelse, som følger af den finansielle lovgivning. Kompetenceniveauet i bestyrelsen vurderes som helhed at opfylde de krav til viden og erfaring, som er påkrævet. For at sikre, at alle bestyrelsesmedlemmer besidder de nødvendige kompetencer for at varetage hvervet, herunder krav til færdigheder, viden og ekspertise, gennemfører bestyrelsen årligt en evaluering af bestyrelsesarbejdet ud fra PenSam Banks forretningsmodel. Heri indgår en vurdering af den samlede kompetencesammensætning samt en handlingsplan for uddannelsesiltag i bestyrelsen, således det sikres, at bestyrelsen lever op til de fastsatte krav.

Kvalifikationer og kompetencer som bestyrelsen vurderer nødvendige at besidde for at forstå PenSam Banks aktiviteter og de hermed forbundne risici.

- Bankprodukter
- Branche- og markedskendskab
- Strategi og forretningsmodeller
- Forretningsudvikling
- Salg, vækst og indtjening
- Risikovurdering og modeller til brug for risikoberegning
- Solvensbehov
- Kreditvurdering og kreditpolitik
- Vurdering af selskabets operationelle risici
- Vurdering af likviditetsrisici og fundingpolitik
- Vurdering af risiko for hvidvask, terrorfinansiering og øvrig økonomisk kriminalitet
- Investeringspolitik og risici
- Forståelse for finansielle rapporter og regnskaber
- Kendskab til centrale lovmæssige rammer for virksomheden
- Bæredygtighed
- Outsourcing
- IT
- Andelsboligområdet
- Realkredit

Ansættelsespolitik for bestyrelsesmedlemmer

Bestyrelsen har i medfør af FIL § 70, stk. 1, nr. 4, vedtaget en politik for mangfoldighed. Det fremgår af denne, at PenSam Bank efterstræber en sammensætning i bestyrelsen ud fra forskellighed i kompetencer og baggrunde, særligt højt vægtes behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. forskellige i faglighed, erhvervs erfaringer, alder og køn.

I politik for mangfoldighed er oplistet nedenstående generelle kvalifikationer og kompetencer, som lægges afgørende vægt på i udvælgelsen af kandidater til bestyrelsen. De generelle kvalifikationer og kompetencer skal ses i sammenhæng med oplistningen af de konkrete kvalifikationer og kompetencer i relation til PenSam Banks forretningsmodel i afsnittet ovenfor.

- Ledelseskompetence – ledelseserfaring, strategi, risikostyring, eksekvering, kontrol
- Bestyrelseskompetence – erfaring med bestyrelsesarbejde, forståelse, viden
- Forretningskompetence – evne til at omsætte ideer til forretning
- Økonomikompetence – evne til at forstå og respektere økonomiske forhold
- Faglig kompetence – kendskab til den finansielle sektor og dens konkurrenceforhold
- Indsigt i samfundsforhold, erhvervsforhold, brancheindsigt mv.
- Øvrige kompetencer – personlighed, integritet, analytisk, bred kontaktflade, organisatorisk, engagement og tid

Ved rekruttering af nye bestyrelsesmedlemmer nedsætter bestyrelsen et midlertidigt udvalg, som kan varetage opgaven med at finde egnede kandidater. Der vil være fokus på at tiltrække og udvælge kandidater med forskellige kompetencer, baggrunde, viden og ressourcer, der på bedste vis modsvarer selskabets strategi, forretningsmodel, prioriteringer, nuværende bestyrelsessammensætning og konklusioner fra bestyrelsens selvevalueringer. Når rette kandidat er fundet, indstilles vedkommende til valg på generalforsamlingen.

Bestyrelsen har bl.a. opstillet og arbejder med måltal for den kønsmæssige fordeling blandt selskabets bestyrelsesmedlemmer efter reglerne i selskabsloven og lov om finansiell virksomhed. Bestyrelsen fastholdt i 2022 det allerede fastsatte måltal om ligelig kønsmæssig fordeling (2-3) af de generalforsamlingsvalgte medlemmer i 2025. Bestyrelsen rapporterer årligt om arbejdet med at sikre en kønsmæssige ligelig fordeling i PenSam Bank i selskabets årsrapport.

Risikoudvalg

Moderselskabet for PenSam Bank (PenSam Pension) har nedsat et revisions- og risikoudvalg, som overvåger og vurderer regnskabs- og revisionsprocesser samt interne kontrolsystem og risikostyring.

Beskrivelse af informationsstrømmen vedrørende risiko til bestyrelsen

Der skal ske løbende rapportering til bestyrelsen på alle væsentlige risikoområder, de områder, hvor bestyrelsen har fastsat grænser for direktionen, eller hvor der er fastsat grænser i lovgivningen. Det vil fremgå af den enkelte retningslinje, hvis der vurderes at være behov for rapportering, hvor ofte rapportering skal ske, samt hvem der er ansvarlig herfor. Overskridelser af bestyrelsens retningslinjer skal som minimum rapporteres ved det næstkommende bestyrelsesmøde, ligesom rapportering skal ske, hvis forhold, der ligger til grund for fastsættelsen af de enkelte grænser for risici, ændres væsentligt.

Der anvendes væsentlige ressourcer til løbende at sikre en tilstrækkelig risikorapportering herunder opfølgning på lovgivnings- og ledelsesmæssige risikorammer.

3. Kapitalstyring og solvensbehov

PenSam Bank har siden 2005 indberettet tilstrækkeligt kapitalgrundlag og individuelt solvensbehov, som det også følger af lovgivningen. Der er i opstillingen af metode og model taget hensyn til arten, størrelsen og kompleksiteten af PenSam Bank's forretninger.

Bankens interne grænseværdier for solvensprocenten fastlægges ved godkendelse af bankens genopretningsplan og opdateres minimum årligt. I genopretningsplanen anvendes en trafiklysmode. Gult lys udløses ved et brud på kapitalmålsætningen, hvilket er defineret som det regulatoriske kapitalkrav samt en buffer, som modsvarer et trærigt hårdt makroøkonomisk stress. Bufferen beregnes, så den svarer til stresseffekten over 3 år af et hårdt stress-scenarie, og udgør ultimo 2023 2,58% point. Et brud på det gule lys er en tidlig advarsel om at iværksætte forretningsmæssige tiltag for at vende udviklingen. En blå lys indikator, som skal udtrykke det regulatoriske kapitalkrav. Dette er scenariet mellem rødt og gult lys, hvor det kombinerede bufferkrav (den kontracykliske kapitalbuffer og

kapitalbevaringsbuffer) helt eller delvist brydes. Det røde lys udløses ved brud på det individuelle solvensbehov, NEP-tillægget samt effekten af det treårige hårde makroøkonomisk stress.

Opgørelsen af solvensbehovet suppleres månedligt af interne stresstests samt større årlige stresstests i forbindelse med udarbejdelsen af bankens forretningsplan og genopretningsplan, der begge kræver godkendelse af bestyrelsen.

3.1. Kapitalgrundlag

Banken har en simpel kapitalstruktur, idet kernekapitalen alene er udgjort af aktiekapital, overkurs ved emission og overført overskud. Opgørelsen af bankens kapitalgrundlag for ultimo 2023 fremgår af nedenstående tabel 2.

Tabel 2. Opgørelse af kapitalgrundlag, ultimo 2023.

Alle beløb i t. kr.	2023
Aktiekapital	65.000
Overkurs ved emission	45.000
Overført fra tidligere år	213.585
Egentlig kernekapital før fradrag	323.585
Årets underskud	-
Udskudt skatteaktiver	- 1.479
Foreslået udbytte	-
Øvrige fradrag	- 735
Egentlig kernekapital efter fradrag	321.371

Banken har ikke supplerende kapital eller andre fradrag i kapitalgrundlaget, end de i tabel 2 angivne fradrag. Øvrige fradrag henviser til NPE-fradraget og fradrag for forsigtig værdiansættelse.

3.2. Risikovægtede eksponeringer

Bankens risikovægtede eksponeringer opgøres i overensstemmelse med Bekendtgørelse om opgørelse af risiko-eksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov. I beregningen af de risikovægtede eksponeringer indgår kreditrisici, markedsrisici samt operationelle risici. Opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer for ultimo 2023 fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Risikovægtede eksponeringer, ultimo 2023.

Alle beløb i t. kr.	2023
Vægtet eksponering mod kredit-, modparts-, udvandrings- og leveringsrisiko	948.477
Vægtet eksponering mod markedsrisiko	131.086
Vægtet eksponering mod operationel risiko	148.179
Vægtet eksponering i alt	1.227.743

PenSam Bank anvender standardmetoden til opgørelse af eksponeringer mod kredit- og markedsrisici.

De vægtede eksponeringer mod operationelle risici beregnes på baggrund af 15% af basisindikatoren. Basisindikatoren defineres som et 3-årigt gennemsnit af summen af nettorentindtægter og ikke-renterelaterede nettoindtægter.

3.3. Solvensbehov og det tilstrækkelige kapitalgrundlag

Det individuelle solvensbehov fastsættes ud fra bestyrelsens egen vurdering af bankens kapitalbehov som følge af de risici, som banken påtager sig. Vurderingen foretages i bankens ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process), hvori der identificeres de risici, som banken er eksponeret mod, og det vurderes hvorvidt specifikke risici kan mitigeres med interne processer eller må afdækkes med kapital.

Opgørelsen af bankens solvensbehov foretages i henhold til Finanstilsynets *Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter* og tager udgangspunkt i 8+ metoden. Ifølge 8+ metoden beregnes solvensbehovet som 8% af de risikovægtede eksponeringer (søjle I) med tillæg på de områder, hvor banken har særlige risici, der nødvendiggør et individuelt tillæg til bankens solvensbehov (søjle II)

I vurderingen af områder, hvor banken kan have særlige risici, der ikke kan antages at være dækket af 8% kravet, indgår følgende risikoområder:

1. Kreditrisiko. I vurderingen indgår:
 - i. Kreditrisiko for store kunder med finansielle problemer
 - ii. Særlige kreditrisici for øvrige kunder
 - iii. Koncentrationsrisiko på individuelle engagementer, geografi, brancher eller på sikkerheder
2. Markedsrisiko. I vurderingen indgår:
 - i. Renterisiko i handelsbeholdningen
 - ii. Renterisiko på nettorenteindtjeningen
 - iii. Kreditspændsrisiko i handelsbeholdningen
 - iv. Renterisiko udenfor handelsbeholdningen
 - v. Kreditspændsrisiko udenfor handelsbeholdningen
 - vi. Aktierisiko
 - vii. Valutarisiko
3. Likviditetsrisiko
4. Operationelle risici
5. Indtjeningsrisiko
6. Risiko for høj udlånsvækst
7. Gearingsgraden
8. Regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter

De ovennævnte risikoområder vurderes at være dækkende for, at solvensbehovet opgøres på passende forsigtig vis, samt at opgørelsen lever op til kravene i Finanstilsynets *Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter*.

Nedenfor beskrives de enkelte risikoområder.

3.3.1. Kreditrisiko

Kreditrisiko er bankens risiko for tab som følge af, at en udlånskunde eller en anden modpart misligholder sine forpligtelser over for PenSam Bank. Kreditrisikoen er det væsentligste risikoområde, og her hvor det største forretningsmæssige fokus ligger.

I beregningen af tillæg til solvensbehovet for ekstraordinær kreditrisiko ud over solvenskravet på 8% sondres der mellem tre områder:

- i. Kreditrisiko for store kunder med finansielle problemer.
- ii. Særlige kreditrisici for øvrige kunder.
- iii. Koncentrationsrisiko på individuelle engagementer, geografi, brancher eller sikkerheder.

Store kunder med finansielle problemer

En stor kunde defineres her som en kunde med et samlet engagement på mere end 2% af kapitalgrundlaget. En kunde med finansielle problemer defineres som en kunde tilhørende Finanstilsynets bonitetskategori 1 eller 2c.

Ultimo 2023 havde PenSam Bank få privatkunder med et samlet engagement på over 2% af kapitalgrundlaget. Ingen af de store kunder kan kategoriseres som kunder med finansielle problemer og forventes ej heller at blive det i fremtiden. Derfor medregner banken ikke et tillæg for store kunder med finansielle problemer.

Særlige kreditrisici for øvrige kunder

Bankens kreditportefølje består næsten udelukkende af privatkunder med mindre engagementer under 2% af kapitalgrundlaget. PenSam Bank vurderes derfor at have en simpel udlånsportefølje.

I den løbende overvågning af kreditporteføljen fokuseres på porteføljens overordnede kreditkvalitet samt udviklingen af relevante dele af kreditporteføljen. Den løbende overvågning af dele af kreditporteføljen dækker bl.a. over nye kunder, store kunder, svage og nødlidende engagementer samt produktsammensætningen af porteføljen.

Ultimo 2023 var 97% af bankens udlånsvolumen (opgjort ekskl. garantier) placeret i Finanstilsynets bonitetskategorier for gode og normale kunder (bonitetskategori 3, 2a og 2b).

Baseret på bankens kreditprofil samt den løbende overvågning af kreditrisikoen vurderes det, at der ikke er særlige kreditrisici for øvrige kunder med engagementer under 2% af kapitalgrundlaget, som ikke er tilstrækkeligt dækket af søjle I kravet. Således vurderes et tillæg for særlige kreditrisici for øvrige kunder ikke nødvendigt.

Koncentrationsrisiko på individuelle engagementer, brancher, geografi eller sikkerheder

Der indregnes et tillæg for koncentrationsrisiko på individuelle engagementer, hvis bankens 20 største engagementer udgør mere end 4% af den samlede eksponeringsmasse. Tillægget beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets *Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter*.

Banken har ikke nævneværdige eksponeringer ud over detailsegmentet. Dårlige konjunkturer i en eller flere brancher tillægges således ikke større betydning, og et tillæg for koncentrationsrisiko på brancher vurderes ikke nødvendigt.

Kredit- og sikkerhedsporteføljen betragtes hovedsageligt som veldiversificeret, dog med en relativt stor eksponering mod andelsboliger i hovedstadsområdet. På grund af den store koncentration i dette segment medtages et tillæg for koncentrationsrisiko på udlån til andelsboliger.

Kreditrisici medtages i den interne stresstest af bankens kapital i form af en stigning i nedskrivningsprocenten samt udlånsvolumen. Stigningen i udlånsvolumen følger af en antagelse om vækst i udlån og garantier samt forhøjet træk på kreditter.

Krav til minimumsdækning af tab for nødlidende eksponeringer

Kravet om NPE-bagstopperen tilsiger, at PenSam Bank skal opgøre en minimumsdækning af tab for hver nødlidende eksponering og sammenholde dette med summen af nedskrivninger på den pågældende eksponering. Er minimumsdækningen af tab større end summen af nedskrivninger, skal forskellen fratrækkes i kapitalgrundlaget. Ultimo 2023 udgør fradraget 288 t.kr.

Bankens nødlidende del af kreditporteføljen bliver fulgt tæt, ligesom der bliver foretaget individuelle vurderinger på alle kunder i stadie 3. Denne del af porteføljen er stabil, og det forventes ikke, at der sker en uønsket vækst, som vil lede til et markant større fradrag. Det vurderes derfor, at et tillæg for NPE-bagstopperen ikke er nødvendigt.

Fradrag for forsigtig værdiansættelse

Kravet om forsigtig værdiansættelse tilsiger at aktiverne er værdifastsat tilstrækkeligt konservativt i kapitalgrundlaget, jf. Temainspektion af kapitalgrundlag i systemisk vigtige institutter. Da PenSam Bank ikke anvender den avancerede metode beregnes fradraget til 0,1% af aktiver til dagsværdi.

3.3.2. Markedsrisiko

Markedsrisikoen består hovedsageligt af rente- og kreditspændrisiko i handelsbeholdningen. Denne stammer fra placering af overskudslikviditeten fra bankens indlånsoverskud i likvide fondsaktiver. Bankens investeringsportefølje er udelukkende placeret i DKK denominerede aktiver af høj kreditkvalitet.

Renterisiko i handelsbeholdningen

Gennem investeringspolitikken og de dertil hørende retningslinjer er der fastsat rammer for renterisikoen, som generelt tilstræbes at være lav. Da obligationsporteføljen udgør en væsentlig del af bankens balance, kan renterisikoen i forhold til kapitalgrundlaget dog godt være væsentlig, selv ved lave varigheder.

Tillægget for renterisiko beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets *Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter*. Således indregnes et tillæg for renterisiko, hvis den højeste værdi af renterisikoen i pct. af basiskapital inden for de seneste 12 måneder er højere end 4%.

Ultimo 2023 er den højeste værdi af renterisiko i pct. af kapitalgrundlaget inden for de seneste 12 måneder opgjort til 4,9%, hvorfor der indregnes et tillæg svarende til 0,5% af de risikovægtede eksponeringer.

Renterisiko medtages i den interne stresstest af bankens kapital.

Kreditspændrisiko i handelsbeholdningen

Den strategiske porteføljesammensætning og dertilhørende benchmark fastlægges årligt i bankens investeringsstrategi. Rammen for kreditspændrisikoen på bankens obligationsportefølje bestemmes ud fra kreditspændrisikoen på den fastlagte benchmark portefølje. Metoden til beregning af tillægget for kreditspændrisiko er baseret på Finanstilsynets *Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter*. Således beregnes tillægget på basis af den maksimale kreditspændrisiko, der kan opnås inden for den af bestyrelsen fastsatte risikoramme for kreditspændrisiko.

Renterisiko udenfor handelsbeholdningen

Renterisikoen uden for handelsbeholdningen (EVE) er estimeret med baggrund i nettopositionen af ind- og udlånsprodukterne givet ved nutidsværdiændringen ved et renteskifte på 250 bp. Tillægget er beregnet til 0,07% af de risikovægtede eksponeringer.

Renterisikoen udenfor handelsbeholdningen NII, giver ikke negativ basis indtjening, og der er derfor ikke indregnet et tillæg

Kreditspændrisiko udenfor handelsbeholdningen

Da banken ikke har obligationer uden for handelsbeholdningen, er kreditspændrisiko uden for handelsbeholdningen ikke eksisterende, og der indregnes dermed ikke et tillæg for overnormal kreditspændrisiko uden for handelsbeholdningen.

PenSam bank har ikke øvrige tillæg for renterisiko udenfor handelsbeholdningen da alle obligationer er i handelsbeholdningen, og banken ikke tilbyder hverken aftaleindlån eller har kerneindlån, hvorfor der ikke er en risiko på indlån uden kontraktuelt udløb.

Aktierisiko

Aktiebeholdningen består udelukkende af en mindre beholdning af sektoraktier. Derfor vurderes bankens aktierisiko at være dækket af 8% kravet.

Valutarisiko

PenSam Bank har ingen betydelige eksponeringer mod valutarisiko, hvorfor bankens valutarisiko vurderes at være dækket af 8% kravet.

3.3.3. Likviditetsrisiko

Banken har på nuværende tidspunkt ingen markedsbaseret funding eller indlån fra professionelle aktører og forventes ej heller at få det over det næste år. Da banken desuden ikke har nævneværdigt omfang af prisfølsomme indlån, indregnes der ikke et tillæg til solvensbehovet for overnormal likviditetsrisiko.

Der udføres løbende stresstests af bankens likviditet.

3.3.4. Operationelle risici

For at vurdere, om der er afsat tilstrækkelig kapital i søjle I til at dække operationelle risici, tager PenSam Bank udgangspunkt i Finanstilsynets *Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter*. De valgte tillæg er baseret på en konkret vurdering af eventuelle mangler i forhold til den reelle risiko og et niveau, som bankens indtjening ikke forventes at kunne dække.

Ultimo 2023 bestod bankens tillæg for overnormale operationelle risici af tillæg i forbindelse med hhv. kontrolområdet, IT-anvendelse, forøget personaleomsætning samt nye eller skærpede regler.

3.3.5. Indtjeningsrisiko

For at tage højde for eventuelle tab og eventuel utilstrækkelig indtjeningsevne til at absorbere disse medregnes et tillæg til 8% kravet, hvis basisindtjeningen er mindre end 1% af bankens samlede udlån og garantier. Tillægget beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets *Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter*.

Indtjeningsrisici stresses i den interne stresstest af bankens kapital.

3.3.6. Udlånsvækst

For at tage højde for, at en høj udlånsvækst kan påføre banken en overnormal kreditrisiko, medregnes der et tillæg for udlånsvækst, hvis banken forventer en udlånsvækst på over 10% for det kommende år. Bankens forretningsplan giver ikke anledning til at indregne et tillæg for udlånsvækst i solvensbehovet.

Vækstrisici medtages som en stigning i kreditrisikoen i den interne stresstest af bankens kapital.

3.3.7. Gearingsgraden

Endvidere følges udviklingen i bankens gearing. Gearingsgraden, der defineres som størrelsen af bankens basis-kapital i forhold til summen af bankens aktiver og ikke-balanceførte poster, bliver overvåget hver måned. En høj gearingsgrad er udtryk for en lav gearing. Bankens bestyrelse har besluttet, at risiko for overdreven gearing skal være uvæsentlig, og at gearingsgraden derfor skal være højere end 10%. Ultimo 2023 havde banken en gearingsgrad på 15,6%.

Gearingsgraden stresses i den interne stresstest af bankens kapital.

3.3.8. Regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter

Til at vurdere bankens tilstrækkelige kapitalgrundlag skal der indgå en vurdering af den kapital som banken har til rådighed herunder løbetid. Senest et år inden et kapitalinstrument forfalder eller når det på anden måde ikke længere kan medregnes i kapitalgrundlaget (regulatorisk forfald) bør der tages et særligt tillæg. Der tages ikke særligt tillæg til solvensbehovet for regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter, da banken ikke udsteder kapitalinstrumenter til funding af udlån.

3.3.7. Individuelt solvensbehov

Opgørelsen af PenSam Bank's individuelle solvensbehov opdelt på de forskellige risikoområder fremgår af tabel 4 nedenfor.

Tabel 4. Individuelt solvensbehov opdelt på risikoområder, ultimo 2023.

Risikoområde	Tilstrækkeligt kapitalgrundlag (mio. kr.)	Solvensbehov (%)
Lovpligtigt minimumskrav	98	8,0%
Tillæg for:		
- Kreditrisici	4	0,3%
- Markedsrisici	12	1,0%
- Indtjeningsrisici	0	0,0%
- Udlånsvækst	0	0,0%
- Operationelle risici	7	0,6%
- Likviditetsrisiko	0	0,0%
I alt	121	9,9%

Som det fremgår af tabel 4, havde banken et individuelt solvensbehov på 9,9% ultimo 2023. Dette består af minimumskravet på 8% plus et individuelt tillæg på 1,9% point bestående af tillæg for kreditrisici, markedsrisici, indtjeningsrisici og operationelle risici.

Det tilstrækkelige kapitalgrundlag er fastsat ud fra det individuelle solvensbehov, der således er større end både kapitalgrundlagskravet og minimumskapitalkravet. Banken har ikke et solvenskrav som følge af påbudte foranstaltninger.

3.4. Solvensdækning

PenSam Bank's kapitalforhold med hensyn til kapitalgrundlag og solvens fremgår af tabel 5 nedenfor.

Tabel 5. Kapitalforhold, ultimo 2023.

	2023
Kapitalgrundlag efter fradrag, mio. kr.	321
Tilstrækkeligt kapitalgrundlag, mio. kr.	226
Individuelt solvensbehov	9,9%
Kapitalbevaringsbuffer	2,5%
Kontracyklisk buffer	2,5%
NEP-tillæg	3,5%
Samlet solvensbehov	18,4%
Kapitalprocent	26,2%
Solvensoverdækning	7,8%

Kapitalgrundlaget steg med 29 mio. kr. i løbet af 2023, hvilket følger af positivt årsresultat på 26 mio. kr. efter skat.

Det samlede solvensbehov består af bankens individuelle solvensbehov, det kombinerede kapitalbufferkrav samt NEP-tillægget. Som det fremgår af tabel 5, udgjorde bankens samlede solvensbehov 18,4% ultimo 2023.

Kapitalbevaringsbufferen har været fuldt indfaset siden primo 2019 og den kontra cykliske kapitalbuffer har været fuldt indsat siden 31.03.2023, mens bankens NEP-tillæg fortsat er under indfasning og forventes fuldt indfaset den

01.01.2024. Det fuldt indfasede NEP-tillæg har Finanstilsynet i december 2023 fastsat til 4,27% af de risikovægtede eksponeringer, baseret på indberettet data per ultimo 2022.

Solvensoverdækningen ift. det samlede solvensbehov udgjorde 7,8% point ultimo 2023, hvilket er en stigning på 2,2% point siden ultimo 2022.

PenSam Bank's solvensoverdækning anses som værende tilstrækkelig stor til at imødekomme eventuelle fremtidige følgevirkninger af den samfundsøkonomiske situation, indfasningen af NEP-kravet. Kapitalgrundlaget vurderes således tilstrækkeligt til at imødekomme fremtidige risici.

3.5. Gearing

Udover de i afsnit 3.3. nævnte risikoområder følges udviklingen i bankens gearing. Gearingsgraden, der defineres som størrelsen af bankens kapitalgrundlag i forhold til summen af bankens aktiver og ikke-balanceførte poster, bliver overvåget hver måned. En høj værdi herfor er et udtryk om en lav gearing. Af CRR-forordningen følger et bindende gearingskrav på 3%. Derudover har bankens bestyrelse besluttet, at risiko for overdreven gearing skal være uvæsentlig, og at gearingsgraden derfor skal være højere end 10%. Ultimo 2023 havde banken en gearingsgrad på 15,6%.

Da gearingsgraden historisk har ligget stabilt over 10%, indgår gearingsrisiko på nuværende tidspunkt ikke i vurderingen af særlige risici.

4. Kreditrisiko

Kreditrisikoen er PenSam Bank's væsentligste risikoområde. Herunder hører koncentrationsrisiko, der opstår når udlånsvolumen er koncentreret på eksempelvis få store enkeltengagementer.

4.1. Kreditpolitik

I PenSam Bank's kreditpolitik redegøres bl.a. for kreditvurderings- og kreditgivningsprincipper, samt hvilken sikkerhedsstillelse banken kan modtage. Kreditpolitikken bliver løbende justeret i forhold til de samfundsmæssige konjunkturer. Minimum en gang årligt bliver kreditpolitikken revideret og godkendt af bestyrelsen.

Banken yder alene lån og kreditter til private kunder. Kundegruppen omfatter hovedsagelig pensionskunderne i PenSam samt kunder med tilknytning til FOA og disses familier.

Med henblik på at begrænse bankens tabsrisiko er der gennem gældende politikker, retningslinjer og forretningsgange fastsat specifikke interne grænser for størrelsen på enkelt engagementer og summen af store engagementer. Samtlige engagementer vurderes løbende. Endvidere vurderes alle engagementer i forbindelse med låneansøgninger og enhver ændring, der har indflydelse på kundens betalingssevne og/eller -vilje.

Bankens politik ved overtagelse af engagementer er - i det omfang banken bliver vidende herom - at der ikke indgås aftaler med potentielle kunder, hvorpå andre pengeinstitutter har enten realiseret tab eller foretaget en individuelt vurderet nedskrivning.

Bankens retningslinjer angiver, i hvilket omfang direktionen er bemyndiget til at yde lån, garantier mv. Retningslinjerne justeres jævnligt og er videredelegeret til de enkelte disponerende medarbejdere i form af bl.a. forretningsgange og bevillingsbeføjelser for kreditgivningen.

4.2. Styring af kreditrisici

Ved etablering af engagementer eller forhøjelse af engagementer skal banken ved en tilbundsgående kreditvurdering dokumentere, at kunden er kreditværdig. Det vil sige, at kunden besidder såvel evne som vilje til at opfylde nuværende og fremtidige forpligtelser over for banken. PenSam Bank indgår som hovedregel ikke engagementer, der indebærer kreditrisici med personer, som er registreret i RKI Kreditinformation eller i kort- og checkmisbruger-kartoteket.

For at estimere kundernes kreditmæssige adfærd benytter banken en adfærdsscoremodel udviklet af BEC. Modellen anvendes i forbindelse med beregning af bankens nedskrivninger og indgår som et centralt element i forhold til kunderådgivernes kreditgivning. Det sidste betyder, at modellen er med til at ensarte forudsætningerne for tildeling af kredit, hvilket forstærker kreditstyringen i banken.

Et vigtigt element i BEC's klassifikationsmodel er den løbende overvågning af kundernes migrationer mellem forskellige risikoklasser, og i den henseende er banken særligt opmærksom på kunder, hvis kreditværdighed er forværret i en given måned.

I overensstemmelse med gældende politikker, retningslinjer og forretningsgange rapporteres der løbende til direktion og bestyrelse om bankens største kreditengagementer og overtræk. Endvidere rapporteres der løbende på udviklingen i boniteten i den samlede udlånsportefølje.

4.3. Sikkerheder

PenSam Bank benytter sig kun af pant som sikkerhedsstillelse. Der tages sikkerhed i ejerpantebreve ved fast ejendom, mens der ved lån til bil og andelsbolig sker registrering af sikkerheden i henholdsvis bil- og andelsboligbogen.

4.4. Modpartsrisiko

Ultimo 2023 havde PenSam Bank kun få store engagementer med et samlet engagement på mere end 2% af bankens kapitalgrundlag.

I PenSam Bank's bevillingsproces og i den almindelige engagementsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi, således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

På investering af overskudslikviditeten ønsker PenSam Bank at være et pengeinstitut med en lav kompleksitet og en konservativ risikoprofil, så overskudslikviditeten er værdisikker og ikke udsætter egenkapitalen for risiko for større tab. Det ønskede risikoniveau afspejles i de rammer og beføjelser, som bestyrelsen har videredelegeret.

Modpartsrisikoen overfor andre pengeinstitutter skal så vidt muligt minimeres gennem begrænset kontantindestående i andre pengeinstitutter. Der er fastlagt rammer for placering af indlån i de specifikke pengeinstitutter.

4.5. Eksponeringer med kreditrisiko

I nedenstående tabeller vises en dekomponering samt løbetidsfordeling af bankens eksponeringer med kreditrisiko.

Tabel 6. Eksponeringer med kreditrisiko, inkl. ikke-balanceførte poster, fordelt på eksponeringskategorier, ultimo 2023.

Alle beløb i t. kr.	Uvægtet	Vægtet
Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker	241.529	-
Eksponeringer mod institutter	18.669	4.759
Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder m.v. ¹⁾	30.088	30.088
Eksponeringer mod detailkunder	1.184.975	886.924
Eksponeringer hvorpå der er restance eller overtræk	8.766	10.706
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	31.998	11.107
Eksponeringer mod aktier	1.628	1.628
Andre eksponeringer	3.266	3.266
I alt	1.520.918	948.477

1) Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder m.v. udgøres af BEC kapitalindskud samt lign. modpartseksponeringer.

Tabel 7. Eksponeringer med kreditrisiko efter nedskrivninger og før hensyntagen til virkninger af kreditrisikoreduktion, ultimo 2023.

Alle beløb i t. kr.	Uvægtet	Vægtet
Poster uden for handelsbeholdningen	1.059.428	793.333
Ikke-balanceførte poster	125.547	93.591
Poster i alt med kreditrisiko	1.184.975	886.924

Tabel 8. De samlede eksponeringers restløbetider, ekskl. ikke-balanceførte poster, ultimo 2023.

eløb i t.kr.	Anfordring	< 3mdr.	3-12 mdr.	1-5 år	> 5 år
Eksponering mod centralregeringer eller centralbanker	239.629	-	1.900	-	-
Eksponeringer mod institutter	18.669	-	-	-	-
Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder m.v.	-	-	-	-	-
Eksponeringer mod detailkunder	2.543	35.703	58.057	244.410	718.716
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	68	948	1.542	6.490	19.084
Eksponeringer hvorpå der er restance eller overtræk	20	287	467	1.966	5.782
Eksponeringer mod aktier	-	-	-	-	-
Andre eksponeringer	1.628	-	-	-	-
I alt	262.556	36.938	61.965	252.866	743.582

4.6. Nedskrivninger på udlån

PenSam Bank benytter sig ikke af overgangsordningen i forbindelse med implementeringen af IFRS9 regnskabsreglerne og har således implementeret IFRS9 regnskabsreglerne primo 2018. IFRS9 regnskabsreglerne medfører, at der nedskrives på baggrund af de forventede fremtidige kredittab.

Det forventede kredittab beregnes som en funktion af sandsynligheden for misligholdelse (PD), eksponeringsværdi ved misligholdelse (EAD) og tab ved misligholdelse (LGD). I beregningerne er der indarbejdet fremadskuende informationer, der repræsenterer ledelsens forventninger til den fremadrettede udvikling.

Alle udlån opdeles i tre grupper ved beregningen af det forventede kredittab, idet de placeres i henholdsvis stadie 1, 2 eller 3 afhængigt af udviklingen i risikoen for kredittab.

Nedskrivningsmodellen indebærer, at et udlån på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i udlånets restløbetid (stadie 2). Hvis aktivet konstateres værdiforringet (stadie 3), nedskrives aktivet uændret med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid. Udgangspunktet er en 100 pct. nedskrivning, men denne kan reduceres baseret på en manuel vurdering.

Manuel nedskrivning foretages primært på nødlidende eller misligholdte engagementer. Den hyppigst forekomne årsag til konstatering af værdiforringelse er misligholdelse af afdragsbetalingerne. Herudover giver eksempelvis dødsfald eller gældssanering ligeledes anledning til en OIK-markering. Størrelsen på nedskrivningen beregnes med udgangspunkt i en individuel vurdering af kundens betalingsevne og -vilje.

Nedskrivningsberegningen sker i et system, der er udviklet og teknisk vedligeholdt af BEC. Her er der indlagt bankens kriterier for, hvornår der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen, og aktivet derfor skifter fra stadie 1 til stadie 2. Definitionen af kreditforringelse og misligholdelse, som banken anvender ved målingen af det forventede kredittab og ved overgang til stadie 3, stemmer overens med den definition, der anvendes til interne risikostyringsformål, ligesom definitionen er tilpasset kapitalkravsforordningens (CRR) definition på misligholdelse. Modelberegningen for eksponeringer i stadie 2 og 2svag suppleres med et tillæg fra et fremadskuende makroøkonomisk modul, der er udviklet og vedligeholdt af LOPI.

Ultimo 2023 udgør bankens samlede nedskrivninger 13,5 mio. kr., hvilket er 0,4 mio.kr. mere end ultimo 2022. Dette kan henføres til den opdaterede tilgang til ledelsesmæssigt skøn. Der er ultimo 2023 tilskrevet et ledelsesmæssigt skøn på 1,4 mio. kr. pga. de samfundsøkonomiske usikkerheder og modelusikkerheder. Der henvises til PenSam Bank's årsregnskab for yderligere beskrivelse af det ledelsesmæssige skøn.

Alle foretagne nedskrivninger indgår i resultatopgørelsen under posten 'Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.'. I 2023 udgør de samlede nedskrivninger 0,1% af udlåns- og garantiporteføljen.

Da PenSam Bank er en privatkundebank, ydes der generelt ikke erhvervsmæssige lån. Branchefordelingen foretages efter en eventuel momsregistrering hos privatkunderne, som den afspejles via opdateringer fra CPR-registret.

Tabel 9 nedenfor viser branchefordelingen af misligholdte og kreditforringede fordringer, mens tabel 10 og 11 viser de samlede nedskrivninger/hensættelser på hhv. udlån, garantier og uudnyttede kredittilsagn ultimo 2023.

Tabel 9. Misligholdte og kreditforringede fordringer fordelt på brancher, ultimo 2023.

Alle beløb i t. kr.	Misligholdte og kreditforringede fordringer	Nedskrivninger/hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. nedskrivninger/hensættelser i løbet af perioden
Offentlige myndigheder	-	-	-
Erhverv	-	-	-
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	-	-	-
Industri og råstofudvinding	-	-	-
Energiforsyning	-	-	-
Bygge og anlæg	-	-	-
Handel	-	-	-
Transport, hoteller og restauranter	-	-	-
Information og kommunikation	-	-	-
Finansiering og forsikring	-	-	-
Fast ejendom	-	-	-
Øvrige erhverv	-	-	-
I alt erhverv	-	-	-
Private	14.613	8.018	1.405
I alt	14.613	8.018	1.405

Tabel 10. Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris, ultimo 2023.

Alle beløb i t. kr.	2023
Akkumulerede nedskrivninger primo på udlån og tilgodehavender	12.829
Bevægelser i året	
Nedskrivninger i årets løb	5.729
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	- 3.989
Endeligt tabt (afskrevet) tidligere nedskrevet	- 1.403
Akkumulerede nedskrivninger ultimo på udlån og tilgodehavender	13.166

Tabel 11. Hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kredittilsagn, ultimo 2023.

Alle beløb i t. kr.	2023
Akkumulerede hensættelser primo på garantier og uudnyttede kredittilsagn	287
Bevægelser i året	
Hensættelser i årets løb	306
Tilbageførsel af hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår	-
Endeligt tabt (afskrevet) tidligere hensat	3
Akkumulerede hensættelser ultimo på garantier og uudnyttede kredittilsagn	368

5. Markedsrisiko

5.1. Markedsrisikopolitik

PenSam Bank er karakteriseret ved at have et solidt indlånsoverskud, som er placeret i meget likvide fondsaktiver. Bankens investeringspolitik og dertil hørende retningslinjer angiver de af bestyrelsen fastlagte rammer for, hvilke investeringsaktiver banken må disponere over.

PenSam Bank ønsker at have en konservativ risikoprofil på investering af overskudslikviditeten, så den er værdisikker og ikke udsætter egenkapitalen for risiko for større tab.

5.2. Styring af markedsrisici

Det strategiske niveau for markedsrisici fastsættes ud fra den strategiske porteføljesammensætning og dertil hørende benchmark. Bestyrelsen har vedtaget rammer for hhv. renterisiko, kreditspændrisiko og koncentrationsrisiko på bankens investeringsaktiver.

Bankens investeringsaktiver er alle registreret i bankens fondsstyringssystem, ligesom der til brug for performance-måling sker en skyggeregistrering i PenSam koncernens fondsadministration.

Til bestyrelsesmøderne i PenSam Bank rapporteres om udviklingen på de finansielle markeder, investeringer, udnyttelse af rammer mv. i forbindelse med den almindelige ledelsesrapportering.

5.3. Markedsrisiko i handelsbeholdningen

PenSam Bank har ikke aktier eller valutapositioner i handelsbeholdningen, hvorfor markedsrisiko i handelsbeholdningen alene henføres til rente- og kreditspændrisiko.

Ultimo 2023 udgjorde renterisikoen i handelsbeholdningen 10 mio. kr., hvilket svarer til 3,26% af bankens kapitalgrundlag.

Bankens solvensbehov for risici under markedsrisikoområdet fremgår af tabel 12 nedenfor.

Tabel 12. Opgørelse af kapitalgrundlagskrav vedr. markedsrisici, ultimo 2023.

Alle beløb i t. kr.	Kapitalgrundlagskrav (vægtet beløb)
Poster med positionsrisiko:	
Gældsinstrumenter	10.471
Aktier mv.	-
Råvarer	-
Poster med valutarisiko:	
Valutapositioner	16,0

5.4. Markedsrisiko uden for handelsbeholdningen

Renterisikoen uden for handelsbeholdningen (EVE) er estimeret med baggrund i nettopositionen af ind- og udlånsprodukterne givet ved nutidsværdiændringen ved et renteskifte på 250 bp. Tillægget er beregnet til 0,07% af de risikovægtede eksponeringer.

Ved beregningen af nettorenteindtjeningen (NII) vil basisindtjeningen være positiv både i bedste og værste scenarie og derved indregnes der ikke et tillæg.

Da banken ikke har obligationer uden for handelsbeholdningen, er kreditspændrisiko uden for handelsbeholdningen ikke eksisterende, og der indregnes dermed ikke et tillæg for overnormal kreditspændrisiko uden for handelsbeholdningen.

PenSam bank har ikke øvrige tillæg for renterisiko udenfor handelsbeholdningen da alle obligationer er i handelsbeholdningen og banken ikke tilbyder hverken aftaleindlån eller har kerneindlån, hvorfor der ikke er en risiko på indlån uden kontraktuel udløb.

PenSam Bank har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber, som har til formål at understøtte pengeinstitutterne. PenSam Bank påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses som værende nødvendige for at drive pengeinstituttet. Aktierne indgår derfor ikke i handelsbeholdningen.

6. Operationelle risici

6.1. Politik for operationelle risici

Bestyrelsen har vedtaget Politik og retningslinjer for operationelle risici, som sætter rammerne for arbejdet med disse, herunder definitionen af de operationelle risici.

6.2. Styring af operationelle risici

Alle operationelle hændelser indberettes og opsamles i et centralt system. Dette gælder også for hændelser, som kunne have udløst væsentlige tab, men ikke gjorde det (nærvæd tab). De registrerede hændelser indgår løbende i risikovurderinger, vurderinger af kontrolmiljøet samt i kapitalberegningerne for de operationelle risici.

Banken har outsourcet udvikling, drift og vedligeholdelse af informationsteknologi til BEC. Herudover er en del af bankens administration outsourcet til PenSam A/S. Der er fuld funktionsadskillelse.

7. Likviditetsrisiko

7.1. Politik for likviditetsrisiko

Bankens Politik for likviditetsområdet og dertil hørende retningslinjer fastsætter grænserne for likviditetsoverdækningen, som til enhver tid skal være betryggende stor i forhold til de lovmæssige krav. Likviditetspolitikken har desuden til formål at sikre, at den fornødne likviditet til at opretholde forretningsmodellen altid er til stede. Bankens ønsker alene at være finansieret ved indlån, hvilket kræver en solid likviditetsoverdækning. Derfor er der fastlagt rammer for bankens likviditetsoverdækning i både et budgetteret og et stresset scenarie.

7.2. Styring af likviditetsrisiko

Banken har som følge af et solidt indlånsoverskud en stor overdækning af likviditet, og likviditetsstyringen er tilrettelagt med henblik på at sikre den fornødne likviditet til opfyldelse af de langsigtede mål.

Der gennemføres løbende stresstests af bankens likviditet på en 12 måneders tidshorisont. Mindst én gang årligt udføres en omfattende stresstest af den langsigtede likviditetssituation.

Likviditetssituationen overvåges løbende, hvor der månedligt rapporteres på bankens opfyldelse af LCR-kravet samt andre rammer fastlagt for likviditetsområdet. Herunder fremgår det af bankens Politik for likviditetsområdet, at

bankens finansieringsstruktur skal være sammensat, så den opfylder grænseværdien for NSFR, som jf. CRR-ordningen er sat til 100%. Ultimo 2023 opgøres NSFR til 164%. Endelig opgøres bankens likviditetspositioner på daglig basis.

Ultimo 2023 udgør LCR 693%, hvormed banken har en likviditetsoverdækning på 593% i forhold til LCR-kravet.

Bestyrelsen har vedtaget en genopretningsplan, som definerer konkrete tiltag til at genoprette bankens likviditetssituation i tilfælde af, at de fastlagte grænser for likviditetsoverdækningen overskrides.

8. Anvendelsesområde

PenSam Bank A/S
Jørgen Knudsens Vej 2
3520 Farum
CVR-nr. 13 88 46 76
Hjemsted Furesø, Danmark

Banken er et datterselskab uden egne døtre. Der foretages derfor ingen konsolidering.

PenSam Bank
Jørgen Knudsens Vej 2
3520 Farum

PenSam